

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.VII.37.807/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Remes Gábor a tanács elnöke

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró

Dr. Sperka Kálmán bíró

Dr. Szilas Judit bíró

Dr. Varga Zs. András bíró

Az I. rendű felperes: felperes1

cím1

A II. rendű felperes: felperes2

cím1

A felperesek képviselője: Dr. Pál-Szántó Ágnes ügyvéd

cím2

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal Gödöllői Járási Hivatal

cím3

Az alperes képviselője: Dr. Vannay-Skody Virág kamarai jogtanácsos

cím4

A per tárgya: közegészségügyi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Budapest Környéki Törvényszék 2025. szeptember 26-án kelt 13.K.702.368/2024/14. számú ítélete

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperesek (17. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperesek 2024. szeptember 27-én kérelmet terjesztettek elő az alperesnél az I. rendű felperes Hepatitis B védőoltás alóli mentesítése iránt az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 58. § (3) bekezdésére alapítottn. Az alperes felhívta a törvényes képviselőt arra, hogy nyújtson be olyan – részletes szakmai indokolással ellátott – kezelőorvosi szakvéleményt, amely igazolja, hogy a kiskorú Hepatitis B elleni védőoltásban részesítése a kiskorú egészségi állapota miatt nem lehetséges, vagy a védőoltások a gyermek egészségét vagy meglévő betegségét várhatóan károsan befolyásolnák és ezen körülmény változása belátható időn belül nem várható.

[2] A hiánypótlásra adott határidő eredménytelen elteltét követően az alperes a 2024. november 7-én kelt PE-07/NEO/02704-6/2024. számú végzésével a védőoltás alóli mentesítés iránti eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 47. § (1) bekezdés b) pontjára alapítottn megszüntette.

[3] A felperesek keresettel támadták az alperes végzését.

A jogerős ítélet

[4] Az elsőfokú bíróság a 2025. szeptember 26-án kelt, felülvizsgálni kért jogerős ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

[5] Hangsúlyozta, hogy az Eütv. 58. § (3a) bekezdése szerint a kezelőorvostól származó szakvéleményt már a kérelemhez csatolni kell. A felperesek a védőoltás alóli mentesítésre irányuló kérelem előterjesztésekor tudomással bírtak arról, hogy ilyen szakvéleménnyel nem rendelkeznek, ezt a keresetlevelükben sem vitatták. Az életkorhoz kötötten kötelező védőoltások alóli mentesítés megadásához nem elegendő a kérelmező oltásokkal szembeni ellenérzése, ahhoz kifejezetten kezelőorvosi szakvélemény kell arról, hogy egy konkrét védőoltás beadása az oltás felvételére köteles személynél az egészségi állapotra káros következménnyel járna. A mentesítési eljárás jogszabályban meghatározott rendje nem az, hogy a kérelmező benyújtja hiányosan a kérelmét, a hatóság pedig az eljárást felfüggeszti és megvárja, hogy a kérelmező esetlegesen elérje-e, hogy legyen olyan szakvélemény, amit az eljárásban utóbb fel tud használni.

[6] Rámutatott ugyanakkor, hogy a felperesek nincsenek elzárva attól, hogy ilyen szakvélemény birtokában ismételt mentesítési kérelemmel forduljanak az alperes felé.

[7] Kifejtette, hogy az életkorhoz kötötten kötelező védőoltások hazai szabályozásának és intézményi rendszerének alkotmányosságát, az emberi élethez és méltósághoz való joggal való összeegyeztethetőségét az Alkotmánybíróság már vizsgálta és megállapításait több határozatában – többek között a 39/2007. (VI. 20.) AB határozatában és

a 3080/2019. (IV.17.) AB határozatában – rögzítette. Az Alkotmánybíróság döntéseire hivatkozással hangsúlyozta, hogy a gyermekek egészségének védelme és a fertőző betegségek elleni védekezés alkotmányosan elfogadható indok az alapjog-korlátozásra. A fertőző betegségek elleni védőoltások immunizálják a beoltott gyermekeket. A gyermekközösségek és általában a társadalom úgynevezett kollektív immunitásához azonban az szükséges, hogy az egyes betegségek elleni védőoltásokat az érintettek túlnyomó többsége megkapja. Az oltás elmaradása elfogadhatatlan mentességet jelentene azok számára, akik nem egészségügyi vagy lelkiismereti okból, hanem azért nem oltják be magukat, mert bíznak abban, hogy mások megkapják az oltást és így nem lesz járvány. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az életkorhoz kötött védőoltások nem minősíthetők szükségtelen alapjog-korlátozásnak.

[8] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a hazai szabályozásban leképződik a fertőző betegségek terjedésének megakadályozásához fűződő összetársadalmi érdek és közegészségügyi cél, amely egybeesik az egyén, köztük a gyermek érdekeivel. Ha a gyermek érdeke mégsem lenne azonos a járványügyi érdekekkel, úgy a jogszabály az Eütv. 58. § (3) bekezdésében foglalt egészségügyi kontraindikáción alapuló mentességen keresztül biztosítja, hogy a gyermek élethez és egészséghez való joga előtérbe helyeződjön a közegészségügyi célokkal szemben.

[9] Miután alkotmányossági aggály a hivatkozott jogszabályi rendelkezések körében nem merült fel, ezért az eljárt bíróság nem látta indokoltnak a perben az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy az Alkotmánybíróság 39/2007. (VI. 20.) AB határozatában foglalt alkotmányossági alapvetést az ügyben irányadónak tekintette.

A felülvizsgálati kérelem

[10] Felülvizsgálati kérelmükben a felperesek elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárt bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára, míg másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatásával az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését indítványozták.

[11] Kifejtették, hogy a jogerős ítélet sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (1) bekezdését, 85. § (1)-(2) bekezdését, az Alaptörvény XXIV. cikkét és XXVIII. cikk (7) bekezdését. Másodlagosan állították, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény II. cikkét is az Eütv. 57-58. §-ának és a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendeletnek az Alaptörvénnyel való összeegyeztethetlensége miatt. Jogellenesen nem vizsgálta a kötelező oltások szabályozási rendszerét az eljárt bíróság, ami ellentétes az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével. Álláspontjuk szerint az oltásokra vonatkozó állami kényszer aránytalan jogkorlátozást valósít meg, mert a beavatkozás mögött álló közérdekű cél – a nyájimmunitás elérése – tudományosan nem igazolható.

[12] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira, továbbá b) pontjára hivatkoztak.

[13] Az aa) alpont körében kifejtették, hogy a törvényszék ítélete ellentétes a Fővárosi Ítéltábla 4.Kpkf.751.554/2024/2. számú végzésével, amely megállapította, hogy „a felperes a határozathoz kapcsolódva fogalmazta meg a jogsérelmet, így annak megítélése az ügy érdemére tartozik”. Ezzel ellentétben a törvényszék ítélete a felperesek alapjogsérelmeket

tartalmazó kereseti kérelmének vizsgálatát mellőzte. Hivatkoztak e körben a Kúria Kfv.II.37.024/2021/7. számú határozatának elvi tartalmára is.

[14] Az ab) alpont szerinti befogadhatóságot azzal indokolták, hogy a kötelező védőoltások alóli mentesítési eljárások és az eljárási szabályok alkalmazása jelentős társadalmi kérdéseket vet fel, különösen az élethez és testi épséghez való jog védelme szempontjából. Jelentős társadalmi kérdést vet fel, különösen annak fényében, hogy a kötelező oltások rendszere alapjogokat és kötelezettségeket érint, ezáltal alapjogokat korlátoz és szabályoz. Kifejtették, hogy a nyájimmunitás elérése tudományosan nem igazolható, annak elmélete nem létezik.

[15] Az ad) alpont körében arra hivatkoztak, hogy a Kp. 86. § (1) bekezdése szerint a bíróság köteles valamennyi kereseti kérelemről döntést hozni. A törvényszék nem teljesítette ezt a kötelezettségét, miután a keresetlevélben kifejtett alapjogi sérelmek érdemi vizsgálatát indokolatlanul mellőzte. Ezzel pedig megsértette a felperesek tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogát.

[16] Állították, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.II.37.024/2021/7. számú határozata [43] bekezdésétől, mert érdemben nem ad számot a felperesek által állított jogsérelmekről. Ugyan idézi az Alkotmánybíróság 39/2007. (VI. 20.) AB határozatát, de konkrétan a kereseti kérelemben állított alapjogi jogsérelmekről saját álláspontját nem fejtette ki. Ennélfogva a törvényszék ítéletében mellőzte, azaz elmulasztotta az alperes közigazgatási tevékenységének jogszerűségi vizsgálatát a megvalósítás időpontjában fennálló tények alapján.

[17] A felperesek egyidejűleg az Alkotmánybíróság előtti egyedi bírói normakontrollra vonatkozó indítványt is előterjesztettek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[19] A Kúria mindenekelőtt rámutat, hogy habár a felperesek igazolási kérelmet is előterjesztettek a felülvizsgálati kérelmükhöz, azonban az üzemzavar miatt kieső időszakokat is figyelembe véve megállapítható, hogy a felülvizsgálati kérelmet határidőben terjesztették elő, ezért az igazolási kérelem tárgyában történő döntéshozatalt a Kúria mellőzte.

[20] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[21] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat tartja fontosnak kiemelni.

[22] A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthassa jogegységesítő feladatát. A befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[23] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására – általánosságban – akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. Jogegységi határozat).

[24] A Fővárosi Ítélőtáblának a felperesek felülvizsgálati kérelmében megjelölt 4.Kpkf.751.554/2024/2. számú végzéséből nem következik, hogy bírói gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült volna, vagy ennek veszélye fenyegetne. A felhívott határozat egy keresetlevelet visszautasító végzés jogszerűségét vizsgálva jutott arra a megállapításra, hogy az indokolt alaptörvény-ellenességre hivatkozás is jogsérelmet jelent. Az állított jogsérelmet lényegi jellemzőjétől nem fosztja meg az, hogy azt a bíróság a vitatott cselekmény jogszerűsége szempontjából nem tartja relevánsnak vagy alaposnak, ezért a keresetlevél visszautasításának nem volt helye.

[25] A Kúria hangsúlyozza, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja első fordulata szerinti befogadási ok az alsóbb fokú bíróságok által hozott határozatok közötti eltérés esetén hivatkozható. Abban az esetben, ha a Kúria által már közzétett határozattól tér el jogkérdésben a felülvizsgálattal támadott döntés, a befogadást a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapozhatja meg, így az aa) alponthoz felhívott kúriai határozatot a felülvizsgálati bíróság a b) pont körében értékelte.

[26] A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. A felülvizsgálati kérelem – a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében – nem hivatkozott egyetlen olyan körülményre sem, amely az elsőfokú bíróság jogértelmezésének meghaladottságára utalna. Mindezek miatt a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja nem tette lehetővé.

[27] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján, a felvetett jogkérdés különleges súlyára alapítottnak a Kúria a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel; a jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel pedig akkor, ha a jogalanyok széles körét érinti. A befogadás ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában (Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.).

[28] A Kúria hangsúlyozza, hogy a kiskorú gyermekek számára az életkorhoz kötötten kötelezően előírt védőoltásokkal, az ezzel összefüggő mentesítési eljárással kapcsolatos kúriai gyakorlat egységes és kiforrott, melyek közül több vizsgálta a mentesítési eljárás és az oltásra vonatkozó kötelezettség megállapítására irányuló eljárás viszonyát, valamint az ezzel összefüggő bizonyítási kötelezettséget (Kfv.III.38.058/2012/9., Kfv.II.37.080/2016/9., Kfv.II.37.124/2017/9., Kfv.III.37.545/2017/9., Kfv.VI.37.116/2017/3., Kfv.II.37.124/2017/9., Kfv.II.37.367/2019/10., Kfv.III.37.136/2020/8., Kfv.III.37.136/2020/8., Kfv.VI.37.049/2022/6., Kfv.V.37.625/2022/8., Kfv.II.37.780/2022/7., Kfv.VII.37.726/2023/5.). A Kúria több határozatában is érintette az életkorhoz kötötten kötelező védőoltásokra vonatkozó jogszabályi rendelkezések és az Alaptörvényben biztosított alapjogok (többek között az élethez, az emberi méltósághoz, a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, testi és lelki egészséghez való jog) kapcsolatát, idézve az Alkotmánybíróság e tárgyban meghozott határozatait (Kfv.III.37.962/2015/5., Kfv.VI.37.199/2016/13., Kfv.II.37.374/2017/7., Kfv.I.37.241/2024/7.).

[29] A Kúria szerint a felperesek nem adtak elő olyan tényt, körülményt, amely a fenti szempontoknak megfelelően valószínűsítene az egyedi tényállású – jelen esetben a mentesítés iránti eljárás hiánypótlás nemteljesítése miatti megszüntetése tárgyában hozott döntés jogszerűségének vizsgálatával kapcsolatos – ügy önmagán túlmutató súlyát, jelentőségét. Ilyen típusú ügy sorozatos előfordulásáról a Kúriának nincs hivatalos tudomása. A nyájimmunitás elmélete, a társadalmi szintű védetség oltásokkal történő biztosítása jelen eljárásnak nem tárgya, így az adott ügy mikénti eldöntése az abban félként szereplőkön kívül tömegesen más jogalanyok jogi helyzetét még közvetve sem befolyásolja. Az a körülmény pedig, hogy bármely fél a jogerős ítéletben foglalt jogértelmezéssel nem ért egyet, a felmerülő jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége szempontjából közömbös. Ezért a befogadásnak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint sem volt helye.

[30] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti.

[31] A befogadásról szóló döntése során a Kúria a támadott jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatát nem végezheti el. Ugyanakkor a befogadás speciális keretei között maradvánnyal megállapítható volt, hogy a jogerős ítélet részletesen idézte és elemezte az alapjogkorlátozás körében kialakult alkotmánybírósági gyakorlatot. Ezt követően pedig megállapította, hogy az Alkotmánybíróság 39/2007. (VI. 20.) AB határozatában foglalt alkotmányossági alapvetést az ügyben irányadónak tekintette. És habár a 39/2007. (VI. 20.) AB határozat az Alaptörvény értelmében nem hatályos, annak tartalmát az Alkotmánybíróság több ügyben megerősítette {pl. 3047/2013. (II. 28.) AB határozat, Indokolás [59]; 3236/2015. (XII. 8.) AB határozat, Indokolás [21]; legutóbb: 3331/2023. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [42]}.

[32] Ezen indokolás mellett – különös figyelemmel arra is, hogy a kereset alapvetően a kötelező oltási rendszer Alaptörvény-ellenességét és ezen keresztül az alapjogok sérelmét állította, amely kérdéssel a felhívott AB határozatok már érdemben foglalkoztak – a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján nem látott indokot.

[33] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[34] A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a Kfv.II.37.024/2021/7. számú határozat [43] bekezdésében foglalt, a kereseti kérelem kimerítésére, a bíróság indokolási kötelezettségére vonatkozóan megfogalmazott általános mércével (miszerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában nem ad számot a kereseti kérelemben állított valamennyi jogsértésről, a felvetett jogkérdés esetén kizárólag más ítélet indokolásából idéz, az ítélet e körben megalapozatlan) ellentétes jogértelmezést nem tartalmaz. Ezért a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján sem látott módot.

[35] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn, ezért a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

[36] A felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásra figyelemmel a Kúria a felpereseknek az Alkotmánybíróság előtti egyedi bírói normakontrollra vonatkozó indítvány tárgyában való döntéshozatalt mellőzte.

A döntés elvi tartalma

[37] *A felülvizsgálati kérelem befogadása megtagadásának van helye, ha az abban foglaltak nem támasztják alá a rendkívüli jogorvoslati eljárás lefolytatásának szükségességét.*

Záró rész

[38] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[39] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2025. december 9.

Dr. Remes Gábor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s.k.
előadó bíró

Dr. Varga Zs. András s.k.
bíró

Dr. Sperka Kálmán s.k.
bíró

Dr. Szilas Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő